

Mergellandroute (Race)fietsen, Nederland

- ▶ Het gebied
- ▶ De tocht
- ▶ Er naar toe
- ▶ Overnachten
- ▶ Uitrusting
- ▶ Routebeschrijving
- ▶ Hellingen
- ▶ Kaarten & gids
- ▶ Adressen
- ▶ Websites

Tekst: Roel van den Eijnde Foto: Jan Mark Maquette

DE TOCHT

Land: Nederland

Gebied: Zuid-Limburg

Activiteit: Fietsen (racefiets)

Gemaakte tocht: Weekendtocht van in totaal 130 km. Dag 1: Van Noorbeek naar Schin op Geul, ca 60 km. Dag 2: Van Schin op Geul naar Noorbeek, ca 70 km. Tocht is voor geoevende fietsers ook in één dag te doen.

Zwaarte/moeilijkheidsgraad: Pittig, veel stijgen en dalen. Zwaarste klim ca 20 procent.

Navigatie: De route is deels bewegwijzerd, maar deze bewegwijzering

HET GEBIED

Zuid-Limburg is Nederlands enige stukje 'buitenland'. De sfeer die dit deel van Nederland uitademt is onmiskenbaar anders. De natuur is anders, de heuvels zijn anders, het eten is anders, de mensen zijn anders, de 'taal' is anders en ga zo maar door. Niet vreemd dat het tijdens zomerse weekenden wordt overspoeld door toeristen. In het gebied tussen Maastricht, Valkenburg, Gulpen, Vaals en Epen vind je volop restaurants en hotels. Gelukkig concentreert dit 'massatoerisme' zich vooral tot een aantal dorpen en is er buiten die centra nog voldoende rust te vinden. En opvallend is dat het boven de lijn Maastricht, Gulpen, Vaals al veel minder druk is. Een deel van de tocht gaat ook door dit noordelijke deel van Zuid-Limburg en fietsers zullen hier moeite hebben een café of restaurant te vinden dat open is.

Natuurlijk kenmerkt Zuid-Limburg zich vooral door de schitterende natuur. Het Mergellandschap is uniek in Nederland en de (kalkminnende) flora en fauna zijn duidelijk afwijkend van andere delen van ons land. En natuurlijk maken de Limburgse heuvels (die eigenlijk plateaus zijn), de diepe dalen en de beken het buitenlandgevoel compleet. Verder kent Zuid-Limburg heuse grotten, een orchideeëntuin van formaat (het Geerdal), holle wegen, een kalksteengroeve en erosieproblemen door wegspoelende berghellingen. Zuid-Limburg is een gebied waar je eigenlijk nooit bent uitgekeken en waar je steeds weer terugkomt, al is het maar om even 'de Randstad' te ontvluchten en je een weekend onder te dompelen in Limburgs bier, vergezichten en snel stromende beekjes.

wordt niet meer bijgehouden. Zuidelijk deel is zeer slecht 'bebord', noordelijk deel veel beter. Ingetekende kaart of GPS-download is onontbeerlijk.

Overnachten: Langs de hele route geen probleem. In Noorbeek slapen wij in Herberg Sint Brigida, in Schin op Geul in Pension Andrea Via VVV is brochure verkrijgbaar met overnachting-adressen.

Beste tijd: Voorjaar/ zomer

DE TOCHT

De Mergellandroute (er is ook een autovariant!) is een door de ANWB uitgezette fietsroute die door zijn zwaarte (steile heuvels) en lengte (ca. 130 km) eigenlijk alleen geschikt is voor sportieve fietsers met een degelijke sportfiets of, nog beter, een racefiets. De tocht gaat langs een groot aantal bekende stadjes en dorpen (Vijlen, Valkenburg, Bemelen, Slenaken, Klimmen, Schin op Geul...) en over evenzoveel bekende 'bergen'. In die laatste categorie noemen o.a. we de Bemelerberg, Vijlenerbos, de Eyserbosweg en de beruchte Keutenberg. Vreemd genoeg is de eveneens bekende Cauberg bijvoorbeeld buiten de route gehouden en zijn ook andere bij racefietsers bekende klimmetjes niet opgenomen. Maar al met al heeft de Mergellandroute ook voor doorgewinterde fietsers meer dan voldoende te bieden.

De route kun je grofweg indelen in twee delen: een heuvelachtig en zwaar zuidelijk deel en een vlakker en duidelijk lichter noordelijk deel. Dat noordelijke deel heeft qua natuurschoon ook minder te bieden en zou je (bij gebrek aan tijd) kunnen overslaan. Bij Valkenburg zet je dan (over de Cauberg!) koers naar het westen en sluit je op de Rijksweg naar Maastricht weer aan op de route om ze verder te fietsen naar Bemelen. Mis je dan veel? Ja en nee. Ja, omdat de Mergellandroute óók dit noordelijk deel behelst en je anders de snelle afdaling over de Sniijdersberg bij Geulle en de onverwachts steile (en onbekende) klim over de Kuilenbergweg naar Geulhem zou missen. Om van Café 't Hemelke in Geulle nog maar te zwijgen. Nee, omdat de dorpen in dit deel van Zuid-Limburg minder interessant zijn, de horeca veel dunner gezaaid is, het stuk bij vliegveld Beek (Maastricht-Aachen Airport) ronduit lelijk is en sommige lange stukken nogal saai zijn. Het is een keuze. Wie net zoals wij een tweedaagse tocht rijdt, kan dit stuk zonder problemen meenemen. De eerste dag doe je dan wat meer omdat een deel van de tweede dag minder zwaar is door het noordelijke deel.

Uiteraard kun je de tocht beginnen en eindigen waar je maar wilt. Wij hebben getracht de tocht in tweeën te hakken wat uiteindelijk niet helemaal lukte omdat we al vroeg in Schin op Geul waren. Dat hebben we opgelost door al een deel van de tweede dag (de 'zuidelijke lus' over de Keutenberg naar Margraten en de 'noordelijke lus' via Klimmen en Hulsberg) op de eerste dag te doen en de volgende ochtend vanuit Schin op Geul in één keer naar het station in Valkenburg te rijden om daar de route weer op te pakken. Deze opzet is ons goed bevallen.

Overigens vermelden de routebordjes van deze route een afstand van 110 km. Dat is zeker onjuist. Op de site <http://mergellandroute.wielrennenmaastricht.nl>, die deze route beschrijft, wordt gerept van 125 km. Dat zou heel goed kunnen. Wij kwamen tot een afstand van 130 km, waarschijnlijk door wat kleine stukjes omrijden resp. verkeerd rijden.

ER NAAR TOE

Trein: De trein naar Maastricht ligt het meest voor de hand. Om bij het begin van de route te komen komt er dan nog wel 8 km extra bij wat de route dus bijna 140 km lang maakt. Een andere mogelijkheid is Valkenburg of Schin op Geul. In deze plaatsen is het eenvoudig om de route op te pikken.

Vanuit Utrecht rijden er twee keer per uur intercity's naar Maastricht, reisduur bijna 2 uur. Vanuit Maastricht kun je overstappen op een stoptrein naar Valkenburg en daarna naar Schin op Geul. Schin op Geul is ook vanuit Heerlen bereikbaar. De fiets meenemen in de trein kan, maar niet in de spits (maar wél weer in juli en augustus) en alleen op vertoon van een dagkaart van € 6,-.

Auto: De afstand van Utrecht naar Maastricht bedraagt ca. 180 km

OVERNACHTEN

Op de route liggen talloze overnachtingsadressen. Via het VVV Zuid-Limburg (zie adressen) kun je een overzicht krijgen van de mogelijkheden. Wij kozen voor twee

adressen:

► **Herberg Sint Brigida**, Dorpstraat 36, 6255 AN Noorbeek, (043) 457 13 47, www.herbergsintbrigida.nl, brigida@telfort.nl.

Sympathieke, knusse herberg met Franse uitstraling en keuken. Kamers zijn klein, maar comfortabel. Wij konden de auto kwijt op de privé-parkeerplaats, wel even overleggen uiteraard. De herberg heeft aan de voorzijde een terras waar het uitstekend toeven is. Op het terras kan worden gegeten.

► **Pension Andrea**, Valkenburgerweg 136 C, 6305 EA Schin op Geul, (043) 459 16 44, info@hotelpensionandrea.nl, www.hotelpensionandrea.nl.

Echt familiehotel, zoals dat heet. Persoonlijk ontvangst, nette kamers, uitgebreid ontbijt. In het pension kun je niet eten, maar het centrum van Schin op Geul ligt op een steenworp afstand en daar zijn volop mogelijkheden om de buik te vullen. Bijvoorbeeld in restaurant De Aw Geul (www.deawgeul.nl) dat haast letterlijk aan de voet ligt van de Keutenberg. Niet goedkoop, wel heel goed en uitstekende bediening.

UITRUSTING

Voor een tweedaagse tocht als deze op de racefiets moet je erg bezuinigen op uitrusting. Of je moet fietstassen mee gaan slepen, maar op een 'echte' racefiets lijkt dat geen goed idee. Wij beperkten ons derhalve tot een set schone kleding, regenkleding, toiletta's, reparatiespullen en een lunchpakket. Fotograaf Jan Mark sleepte daarnaast ook nog de nodige fotoapparatuur mee.

ROUTEBESCHRIJVING

Er bestaat géén routegids van de Mergellandroute! De route is weliswaar wél met bordjes bewegwijzerd, maar sinds een aantal jaren is de ANWB uit kostenoverwegingen gestopt met het onderhoud van de route. In de praktijk betekent dit dat op het stuk tussen pakweg Sint Geertruid en Eys nauwelijks bordjes zijn te vinden (gejat door souvenirjagers?), maar dat de rest van de route aan de hand van deze bordjes nog zeer redelijk te volgen is. Een kaart is sowieso onontbeerlijk en, hoewel niet optimaal, kun je de route daar van tevoren op intekenen en bestuderen. Ook in het zuidelijkste deel wijst de route zich een groot deel vanzelf en hoef je onderweg niet voortdurend op een kaart te turen. Vaak loopt de route parallel aan de autovariant, maar daar kun je zeker niet op vertrouwen. Bij twijfel (en dat is bijvoorbeeld het geval vlak voor Schin op Geul waar een fietsbordje ontbreekt, je gaat dan de Scheumerweg op) volgt de route vaak wel de autovariant

Wat ook kan: een GPS gebruiken. Op de eerder genoemde site <http://mergellandroute.wielrennenmaastricht.nl> vind je naast een GPS-download ook een ingetekende routekaart op google en een routebeschrijving van kilometer tot kilometer.

HELLINGEN

Limburgse hellingen in deze route:

Zwaarte	Klim	L (m)	H (m)	gem %	max %
☆☆	Bemelerberg / Krekelberg	1200	49	4	6
☆☆☆	Heiweg / Mescherberg	1300	49	3,8	8
☆☆	Bukel	1100	41	3,7	8
☆☆	Duivenstraat	1400	48	3,4	7
☆☆☆	Grensheuvel/Dorpstraat	500	30	6	11
☆☆☆	Wolfsberg	500	29	5,8	12
☆☆☆☆☆	Loorberg	1600	82	5,1	8
☆☆☆☆☆	Camerig Zuid / Vijlenerbos	3600	145	7,0	9
☆☆	Wittermerweg Zuid / Wittermerberg	1200	45	3,7	8
☆☆☆☆☆	Eyserbosweg	1100	87	7,9	16
☆☆☆☆☆	Fromberg Oost	1200	57	4,8	9
☆☆☆☆☆	Keutenberg	1700	96	5,6	17
☆☆☆☆☆	Walem	2000	65	3,3	10
☆☆☆	Hellebeuk	400	32	8,0	12
☆☆☆☆	Bosstraat	1000	61	6,1	9
☆☆☆☆☆	Kuilenbergweg	2500	70	2,8	10

bron: www.mergellandroute.wielrennenmaastricht.nl

KAARTEN & GIDS

- ▶ Fietskaart Midden- en Zuid Limburg (met knooppuntennetwerk) no. 20, 1:50.000, uitgeverij Falk, € 7,95. Verkrijgbaar bij VVV en ANWB.
- ▶ ANWB Fietskaart Limburg, 1:75.000, no. 17, € 7,95.
- ▶ ANWB Fietsgids Zuid-Limburg/ Grensstreek, 7,95. Mergellandroute staat hier niet specifiek in, maar gidsje geeft wel veel achtergrondinformatie over veel plekken waar de route langskomt.

ADRESSEN

- ▶ VVV Zuid-Limburg, Walramplein 6, Postbus 820, 6300 AV Valkenburg aan de Geul, (0900) 555 9798, www.vvvezuidlimburg.nl, info@vvvezuidlimburg.nl.

WEBSITES

- ▶ <http://home-1.worldonline.nl/~sb138958/>
Deze website geeft een overzicht van een groot aantal heuvels in Zuid-Limburg en deelt ze tevens in naar zwaarte.
- ▶ <http://klimmeninlimburg.info/CMS/index.php>
Uitgebreidere lijst met heuvels, maar minder handig zoeken.